

Creativiteit

Door: Aiden Deighton

De opdracht

Voor het vak CLE4 moeten wij een game gaan maken, die creativiteit bevordert bij kinderen tussen de zeven en negen jaar oud. Deze leeftijdsgroep is specifiek gekozen voor deze opdracht, omdat de kinderen rond deze leeftijd minder creatief worden; hun verbeeldingsvermogen blokkeert namelijk én ze worden kritischer op hun eigen kunnen en doen.

Een mogelijke reden hiervoor is dat kinderen hun omgeving rond deze leeftijd goed kennen, waardoor ze weten dat bladeren van een boom over het algemeen groen zijn en niet een kleur zoals blauw. Hun vermogen van fantasie verdwijnt. (Polkozic, 2014).

Een andere reden hiervoor is dat kinderen eerst wel fouten durven te maken en op een latere leeftijd niet meer, want op school leer je namelijk dat het maken van fouten niet goed is; je wordt immers afgestraft voor je fouten (Kooijman, 2019).

Om een goed onderwerp te kunnen kiezen voor een game, moet er eerst onderzoek gedaan worden naar creativiteit. Ik heb een paar vragen opgesteld, die beantwoord moeten worden, voordat er een onderwerp gekozen kan worden. Deze vragen zijn:

1. Wat is creativiteit?
2. Wat is het belang van creativiteit voor kinderen?
3. Welke creatieve vakken krijgen kinderen van zeven tot negen jaar oud?
4. Hoe is creativiteit te bevorderen bij kinderen?

Wat is creativiteit?

Creativiteit heeft geen vaste definitie. Volgens wij-leren.nl (z.d.) is de definitie:

“Creativiteit is het vermogen om nieuwe dingen te bedenken en/of te creëren. Door creatief denken kun je originele oplossingen en vernieuwende werkwijzen uitdenken. Creativiteit kan betrekking hebben op het denken of op het doen.”

Een andere definitie is: *“Creativiteit wordt in de verschillende wetenschappen nogal verschillend geïnterpreteerd, maar wijst in het algemeen naar een vermogen om iets nieuws te scheppen. Een individu of een groep toont creativiteit wanneer een nieuw concept of object wordt gemaakt, of wanneer een originele oplossing voor een probleem wordt gevonden”* (Lucassen, 2017).

Weer een andere definitie is: *“Creativiteit is het scheppend vermogen om nieuwe en/of ongebruikelijke maar toepasbare oplossingen voor bestaande problemen te vinden”* (SLO, 2022).

Creativiteit heeft dus geen eenduidige definitie, waardoor creativiteit een erg moeilijk woord wordt: want wat is het nu precies?

Creativiteit bestaat uit zeven aspecten, naar onderzoek van De Graauw (2022). Deze zeven aspecten zijn:

1. Nieuwsgierig,
2. Vindingrijk,
3. Volhardend,
4. Anders durven zijn,
5. Interacties met anderen,
6. Output gericht én
7. Trots op je werk.

Volgens wij-leren.nl (z.d.) heeft creativiteit de volgende kernwoorden: ontdekken, nieuwe ideeën, originaliteit, verbeelding, out-of-the-box denken, nieuwe dingen ontwerpen, fantasie en componeren. Verder gaat creativiteit ook om het breken van vertrouwde patronen, waardoor je dingen op een andere manier gaat bekijken (Baars, 2022).

Wat alsmaar terugkomt, is het bedenken, ontwerpen en maken van originele/nieuwe/ongebruikelijke oplossingen voor problemen. Om dit te kunnen bereiken moet men nieuwsgierig, fantasievol, vindingrijk en volhardend zijn. Je moet hiervoor out-of-the-box stappen, want hierdoor ga je zaken op een andere manier zien, wat nieuwe ideeën oplevert.

Creatief bezig zijn kan ook gaan over zaken zoals knutselen, tekenen en muziek maken. Door dit te doen leer je namelijk nieuwe technieken, waaruit weer nieuwe oplossingen kunnen ontstaan.

Daarnaast is fouten maken een onderdeel van het creatieve proces. Zonder fouten te maken, komt er nooit een nieuw, origineel idee. Dan blijven ideeën allemaal hetzelfde, want dit is al een goede, werkende oplossing, wat sowieso geen fout is. Maar misschien is er wel een betere oplossing, iets wat nog nooit iemand heeft

bedacht. Om deze oplossing te realiseren, moet deze oplossing eerst worden getest, waardoor fouten eruit gehaald kunnen worden. Een onderdeel van creativiteit is dus het maken van fouten.

Uiteindelijk komt het er op neer dat creativiteit het ontwikkelen van iets nieuws is, waarmee problemen opgelost kunnen worden. Fouten maken is hier onderdeel van.

Wat is het belang van creativiteit voor kinderen?

Naast de definitie van creativiteit is het ook handig om te weten wat het belang van creativiteit. Want waarom is creativiteit nu zo belangrijk? De volgende punten beschrijven waarom creativiteit belangrijk is voor kinderen:

1. Het helpt kinderen om probleemoplossend te denken. Dit gebeurt bijvoorbeeld tijdens het tekenen of schilderen, want wanneer er iets fout gaat volgens hen, maken ze andere keuzes en/of combinaties. Ze creëren dus eigenlijk een oplossing. (Jocelyn, 2021).
2. Het verbetert de motoriek van kinderen. Tekenend, schilderen, handvaardigheid, muziekinstrumenten bespelen, etc. Al deze voorbeelden verbeteren de motoriek van de kinderen.
3. Het geeft kinderen een boost van zelfvertrouwen en het werkt motiverend. Wanneer een kind iets maakt wat zijzelf mooi vinden, geeft ze al een boost van zelfvertrouwen, want zij hebben dat gemaakt! Daarnaast wordt de zelfvertrouwen alleen nog maar groter, wanneer iemand anders, zoals een leraar of een ouder, ook zegt dat hetgeen mooi is! Daarna worden de kinderen gemotiveerd om nog iets creatiefs te gaan doen.
4. Kinderen komen achter kwaliteiten waarvan zij niet wisten dat zij deze hadden. Zo komt een kind er bijvoorbeeld achter dat hij/zij kan gitaarspelen of zingen. Dit geeft de kinderen dan ook weer meer zelfvertrouwen. (Posthumus, 2021).
5. Kinderen beleven er plezier aan. Elk kind vindt creatief bezig zijn gewoon erg leuk. Niet elk kind vindt hetzelfde leuk natuurlijk; sommigen houden van tekenen, anderen van handvaardigheid en weer anderen van muziek maken. Er is voor elk kind wel iets wat zij leuk vinden en dat is ook belangrijk. Kinderen moeten plezier beleven aan hetgeen wat zij doen, dit verminderd namelijk de stress die kinderen ervaren. Kinderen moeten namelijk al zoveel in de maatschappij en dit kan gewoon erg veel zijn voor kinderen. (Jocelyn, 2021).

Welke creatieve vakken krijgen kinderen van zeven tot negen jaar oud?

Een ander belangrijk punt is om te weten welke creatieve vakken kinderen krijgen. Dit kan namelijk meegenomen worden met de keuzes voor het onderwerp van de game.

Volgens het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2021) is het voor elke basisschool in Nederland verplicht om iets van kunstzinnige oriëntatie te geven als vak. Hierbij verplichten ze niet welke categorieën. Elke basisschool mag dus zelf de beslissing maken hoeveel creatieve vakken en welke creatieve vakken zij geven. Hierdoor kan er niet bepaald worden welke vakken de kinderen van zeven tot negen jaar oud krijgen, want dit ligt eraan naar welke basisschool je gaat. Wel is er een lijstje te maken van de meest voorkomende creatieve vakken. Dit lijstje is gemaakt door de creatieve vakken van verschillende basisscholen te vergelijken. De meest voorkomende creatieve vakken zijn:

- Handvaardigheid.
- Tekenend.
- Muziek.
- Drama.

Hoe is creativiteit te bevorderen bij kinderen?

Dan is het tijd voor de laatste vraag: hoe is creativiteit te bevorderen bij kinderen?

Een mogelijkheid is door een hele globale opdracht te geven, waar wel een doel aan verbonden zit. Zo moeten kinderen zelf gaan nadenken hoe zij dat doel gaan bereiken. Dit gaat dan weer gepaard met fouten, wat essentieel is in het creatieve proces, want van fouten kan je leren (Van der Wateren, 2020). Door de fouten moeten de kinderen een andere manier bedenken of hun manier verbeteren om het doel te bereiken. Hierdoor blijven de kinderen probleemoplossend denken, wat een groot onderdeel is van creativiteit.

Wanneer kinderen tussen de zeven en negen jaar oud dit vaker doen in een korte tijd, blijven de kinderen creatief bezig, waardoor het iets normaal wordt in hun brein, waardoor ze het creatief denken automatisch gaan toepassen. Dit is dan ook het doel wat we proberen te bereiken.

Natuurlijk is dit niet de enige manier om creativiteit te bevorderen. Een andere manier is om kinderen los te laten en gewoon te laten ontdekken (Krol, 2020). Door de kinderen los te laten, gaan ze vanuit hunzelf ergens mee aan de slag, wat nog creatiever is dan kinderen een doel te geven. Ze gaan namelijk doelloos iets ondernemen. Sommige kinderen gaan verschillende dingen proberen. Zo ontdekken ze wat ze wel leuk vinden en wat niet, wat ook weer goed is voor het creatieve proces.

Nawoord

Na dit onderzoek te hebben voltooid, kan er nu worden gekeken naar een mogelijke game. We weten namelijk nu wat creativiteit is en hoe het is te bevorderen. Dit maakt het een stuk makkelijker om een onderwerp te kiezen en een game uit te werken. Nadat dit is gedaan, kan er een begin worden gemaakt aan het eerste prototype.

Bronnenlijst

Hieronder staan de bronnen die ik heb gebruikt voor dit onderzoek in alfabetische volgorde weergegeven:

- Baars, P. (2022, 12 januari). Wat is creativiteit? NPO Kennis. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://npokennis.nl/story/216/wat-is-creativiteit>
- Basisschool het Atelier Zwolle. (2020, 17 augustus). Ons onderwijs | Basisschool Het Atelier. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://kbshetatelier.nl/ons-onderwijs/>
- Creëer en Leer. (2020, 11 oktober). Methode basisonderwijs voor de creatieve vakken. Creëer en Leer. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://www.creeerenleer.nl/methode/>
- De Graauw, C. (2020, 3 maart). Wat is creativiteit? Claudia De Graauw. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://www.claudiadegraauw.nl/wat-is-creativiteit/>
- De Meander. (z.d.). De Meander | Creatieve vakken op school. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://www.demeander.nl/creatieve-vakken-op-school.html>
- Jocelyn, J. (2021, 28 december). Vijf redenen waarom creativiteit belangrijk is voor kinderen. Studio Jocelyn. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://www.studiojocelyn.nl/vijf-redenen-waarom-creativiteit-belangrijk-is-voor-kinderen/>
- Kooijman, M. (2019, 5 maart). In deze TED Talk wordt uitgelegd waarom creativiteit belangrijker moet worden op scholen. Bedrock. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://www.bedrock.nl/ted-talk-ken-robinson-creativiteit-onderwijs/>
- Krol, D. (2020, 26 oktober). 5 tips om creativiteit te stimuleren bij je kind. IMH Nederland. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://www.imhnederland.nl/tips-creativiteit-stimuleren/>
- Lucassen, M. (2017, 20 juli). Creativiteit, wat is het nu eigenlijk? Vernieuwonderwijs. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://www.vernieuwonderwijs.nl/creativiteit-wat-is-het-nu-eigenlijk/>
- Lucassen, M. (2018, 4 maart). 7 manieren om creatief denken te bevorderen in de klas. Vernieuwonderwijs. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://www.vernieuwonderwijs.nl/7-manieren-om-creatief-denken-bevorderen-klas/>
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2021, 22 december). Welke vakken krijgt mijn kind op de basisschool? Rijksoverheid.nl. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/basisonderwijs/vraag-en-antwoord/welke-vakken-krijgt-een-kind-op-de-basisschool>
- Piusschool. (z.d.). Creatieve vakken. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://www.piusschool.nl/ons-onderwijs/creatieve-vakken>
- Posthumus, D. (2021, 15 april). Creativiteit bij kinderen. CJG043. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://www.cjg043.nl/creativiteit-bij-kinderen/>

- Radboud Docenten Academie. (2017, 21 december). Hoe kan creativiteit van leerlingen worden gestimuleerd op school? Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://www.ru.nl/docentenacademie/over-ons/nieuws/nieuws-rda/creativiteit-leerlingen-gestimuleerd-school/>
- Ruardi, T. (2022, 21 april). Waarom is creativiteit in de klas zo belangrijk? Meester in Kunst. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://meesterinkunst.nl/waarom-is-creativiteit-in-de-klas-zo-belangrijk/>
- SLO. (2022, 9 februari). Creativiteit. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://www.slo.nl/thema/vakspecifieke-thema/kunst-cultuur/leerplankader-kunstzinnige-orientatie/lexicon/creativiteit/>
- Van den Branden, K. (2013, 1 februari). Creativiteit in het onderwijs bevorderen. DUURZAAM ONDERWIJS. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://duurzaamonderwijs.com/2012/08/22/creativiteit-in-het-onderwijs-bevorderen/>
- Van der Wateren, D. (2020, 9 januari). Creativiteit in je klas bevorderen. wij-leren.nl. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://wij-leren.nl/creativiteit-klas-21st-century-skill.php>
- wij-leren.nl. (z.d.). Creativiteit. Geraadpleegd op 21 mei 2022, van <https://wij-leren.nl/creativiteit.php>